

Smilksta

Kaip?

smilksta

LAPSANG SOUCHONG

Šios arbatos rūšies pavadinimas yra atskiras ilgų diskusijų ir nesutarimų klausimas. Tačiau manome, kad pakankamai tikslu ją būtų vadinti pušų dūmo juodąja arbata. Kinų (mandarinų) kalba ši arbata vadinama vidurio kalno mažų [lapų kultivaro] arbata (正山小種 | zhèngshān xiǎozhǒng); čia vidurio kalnu pagal įprastą Wuyi regiono arbatos augintojų taksonomiją vadinama centrinė Wuyi parko teritorija. Geriau žinomas jos pavadinimas *Lapsang Souchong* veikiausiai kilęs iš vietinių dialektų. Nors ir dialektinės kilmės, būtent šis pavadinimas yra oficialiai patvirtintas kaip siūlomas tarptautinis arbatos rūšies pavadinimas.

Tai juodoji arbata, gaminama iš smulkialapio kultivaro žaliavos, pasižyminti švelniu dūmo aromatu. Autentiškose arbatos versijose šis aromatas neužgožia kitų, o atsiranda dėl kaitinimo virš smilkstančių pušų malkų.

Derlius: 2020 balandis

Vieta: Tongmu, Fujian.

Apdorojimas: rankų.

KAIP NAUDOTIS GIDU?

Šiame gide pateiksime siūlomus Tavo turimos arbatos paruošimo būdus. Beveik visas Kiaurai atrinktas arbatas siūlome ruošti **gong-fu** metodu, nebent nurodyta kitaip. Ruošdami vadinamuoju vakarietišku būdu taip pat ragausite gardžią arbatą, tačiau nebūtinai galėsite pasimėgauti visomis geriausiomis jos savybėmis. "Senelio" ruošimo būdas – paprasčiausiaame puodelyje – nors ir atrodo paprasčiausiai, iš tiesų yra vienas sudėtingiausių būdų paruošti gardžią arbatą, todėl ją siūlome tiems, kurie žino, ką daro. Žemiau pateiktos gairės kaip naudotis paruošimo lentele (ją rasi kitame puslapyje).

Jei tavo tikslas – išsiaiskinti, kaip paruošti geriausią arbatą ir suprasti, ką keičia kiekvienas iš kintamųjų – ruošimo būdas, vandens temperatūra, arbatlapiai kiekis ir pan. – siūlome išmèginti visus nurodytus būdus, registruojant skonio pokyčius.

Gido pabaigoje rasi skiltį, skirtą užrašams. Pirma lentelė skirta vienos taikytos sesijos protokolui aprašyti (taikytą metodą, vandens temperatūrą ir pan.), antroji – ragavimo pastaboms.

SENELIO BŪDAS

Tai arbatos ruošimas paprasčiausiaame puodelyje užpilant ją karštu vandeniu – nieko daugiau.

Iprastai užpyles vandeniu kiek palaukima, o tuomet geriamą arbata. Šis metodas – labiau menas, nei mokslas. Jį taikant arbata neperpilama: viso gérimo metu vanduo skalauja arbatlapius. Todėl kiekvieno ragaujamo gurkšnio skonis – vis kitoks.

Arbatos skonį ruošiant ją senelio būdu lengva reguliuoti trimis svertais: pripilant daugiau vandens; kaitaliojant laukimo užpyles laiką; jėdant papildomai arbatlapiai. Jei arbata per stipraus skonio – užpilama daugiau vandens. Jei arbata apkarto – įpilama vėsesnio vandens. Jei ji nepakankamai stipri – reikia ilgiau palaukti, o jei tai nepadeda – jėdėti daugiau arbatlapiai.

Šiam būdui Tau reikės dviejų dalykų: puodelio ir maistinio termometro. Reikiamos temperatūros vandenį siūlome laikyti termose visos arbatos sesijos metu – tokiu būdu užtikrinsi jos stabilumą.

Žemiau pateiktose instrukcijose rasi mūsų siūlymą: kiek lapelių naudoti; kokio karšutumo vandeniu plikyti; kiek laiko palaukti iki ragaujant arbatą. Vėlesnis papildymas vandeniu – pagal Tavo norus.

VAKARIETIŠKAS BŪDAS

Vakarietiško būdo esmė – dideliam arbatinukyje arba virdulyje nedidelis kiekis arbatlapiai užpilamas vandeniu, o tuomet laukiama, kol arbata "pritrauks". Plikomi arbatlapiai skonį atiduoda pamaži. Plikymo pradžioje ir pabaigoje išsiskiria vis kitos skoninės ir aromatinės medžiagos. Vakarietiško paruošimo tikslas – ištракtui visą skonį vieno plikymo metu, "suvidurkinti" arbatą ir pajusti visą jos kompleksiškumą vienu ypu.

Žemiau pateiktose instrukcijose siūlome arbatlapiai kiekį 500ml talpos indui. Jei naudosit kitą kiekį vandens, proporciniagai keisk ir arbatlapiai kiekį. Jei naudojamas itin didelis arbatinukas ($>2l$), vandens temperatūrą siūlome sumažinti 3-5°. Praėjus rekomenduojamam laukimo laikui, arbatą siūlome perpliti į kitą indą – antraip vanduo ir toliau skalaujus arbatlapius ir arbata styrpės.

Rekomenduojamas žingsnių skaičius tereiškia skaičių, kuris užtikrina geriausias arbatos skonio savybes. Tačiau siūlome pamèginti atlikti ir daugiau plikymo žingsnių.

GONG-FU

Šiam būdui naudojamas gaivanas ar nedidelis arbatinukas. Lentelėje nurodytas siūlomas arbatlapiai kiekis 120ml vandens. Jei naudosit kitokios talpos indą, rinkis proporcingą arbatlapiai kiekį.

Kaip jau rašyta, plikomi arbatlapiai skonį atiduoda pamaži: plikymo pradžioje ir pabaigoje išsiskiria vis kitos skoninės ir aromatinės medžiagos. Gong-fu metodo tikslas – leisti pajusti subtilius pokyčius, kurie vyksta bégant laikui: pirmasis ir pa-skutinis plikymai neretai būna itin skirtingo skonio. Iprastai atliekant pirmuosius plikymus dominuoja aromatai, vėlesnius – kūno natos.

Gong-fu arbatos sesija iš visų nurodytų metodų trunka ilgiausiai – neretai ji gali išsišesti iki valandos, ypač, jei ruošiamos sunkesnės arbatos (ulongai ar puerai). Tarp kiekvieno plikymo žingsnio atliekamos norimo ilgio pertraukos. Ruošiant arbatą draugų ratui jų metu galima aptarti arbatos skonį ar tiesiog pasišnekučiuoti.

Vieno plikymo žingsnio laikas skaičiuojamas nuo plikymo vandeniu pabaigos iki išpilstymo/perpylimo į išpilstymo indą pabaigos.

Skalavimas – tai papildomas itin trumpas nuplikymas, geriausia – 10° mažesne nei plikymo temperatūra.

SIŪLOMI BŪDAI

SENELIO BŪDAS	VAKARIETIŠKAS BŪDAS	GONG - FU
<p>Kiekis: 2-3g</p> <p>Vanduo: 87°/120ml</p> <p>Plikymų skaičius: N/A</p> <p>Žingsniai: 50s. Pagal pageidavimą papildyti vandeniu, papildžius laukti 20-40s.</p> <p>Skalauti? Ne</p>	<p>Kiekis: 2g</p> <p>Vanduo: 90°/500ml</p> <p>Plikymų skaičius: 2</p> <p>Žingsniai: 60s, 120s.</p> <p>Skalauti? Ne</p>	<p>Kiekis: 5g</p> <p>Vanduo: 82°/100ml</p> <p>Plikymų skaičius: 7</p> <p>Žingsniai: 5s, 5s, 8s, 12s, 12s, 20s, 45s.</p> <p>Skalauti? Ne</p>

PASTABOS

Tai itin saldi, vaiskaus skonio arbata, kurioje kūnas svarba nenusileidžia aromatui. Norėdami pilnai įvertinti jos skonių kaitą, siūlome šalia turėti stiklinaitę vandens, ir prieš kiekvieną naują sesijos puodelį juo nuplauti gomurį.

Rekomenduojamas būdas: gong-fu.

SESIJOS PROTOKOLAS

METODAS	
KIEKIS	
VANDUO	
PLIKYMŲ SKAIČIUS	
ŽINGSNIAI	
SKALAUTA?	

GONG-FU DEGUSTACIJA. UŽRAŠAI.

ŽINGSNIS: 1	
ŽINGSNIS: 2	
ŽINGSNIS: 3	
ŽINGSNIS: 4	
ŽINGSNIS: 5	
ŽINSGNIS: 6	

Užrašai